

Informationskampanjen om sanering efter Fukushima-olyckan

Helena Hansson Nylund, Retorik, Örebro universitet och Karl Östlund, Medicinsk strålningsfysik, Lunds universitet i samarbete med Nagisa Yokoyama och Aki Siegel, Örebro universitet. **Kontakt: helena.hansson-nylund@oru.se**

Kommunikation om sanering vid återhämtning från kris

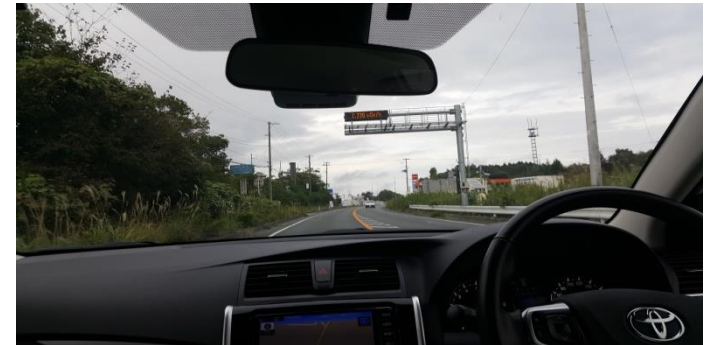
- Främja återhämtning från olyckan som krishändelse.
(Murakami m. fl. 2017)
- Återuppbygga förtroendet för kontrollen av industrin.
(Cotton, m. fl, 2015)
- Bygga förtroende för det demokratiska systemet och dess aktörer (regering, region, kommun etc). (Nohrstedt, 1991)
- Stödja människors praktiska livsbeslut (jobb, boende, vanor, risker med livsmedel, mm). (Takahashi, 2016)

Genomförande - delprojekt

Hur har informationskampanjen om sanering svarat upp mot vissa nyckelgruppers behov av budskap?

- Intervjuer:
  - Föräldraföreningar
  - Myndigheter (Regering, region, kommun)
- Jämförelse av informationsbroschyrer
- Studieresa (sept 2018)

Tomiooka, Futaba, Namie

Kawauchi kommun

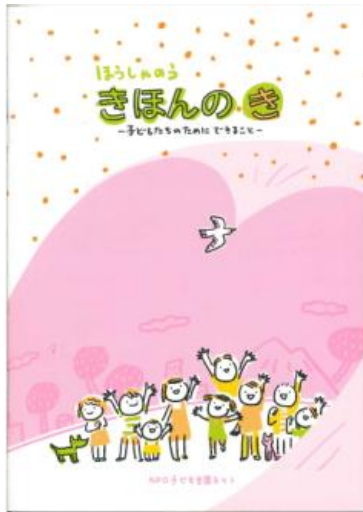

Tillfälligt förvar för kontaminerad jord

Några lärdomar

- Från evakueringskommun till nedfallsdrabbad kommun.
- Från stormöten till gruppsamtal.
- Från lärobokskunskap till lokala förhållanden.
- Från strålskyddsutbildning till kunskap om kommunen.

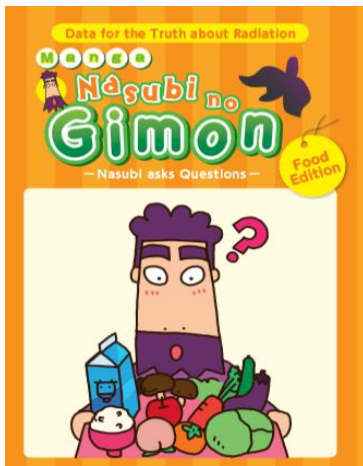
Jämförelse broschyrer

Titel: "Kihon no ki" – grundläggande kunskaper.

Utgiven av "Nationella Föräldranätverket för barns skydd mot strålning".

Mottagare: Nätverkets medlemmar (5000 ex såldes 2017).

Titel: "Nasubi's frågor".

Utgiven av Miljödepartementet.

Mottagare: allmänheten inom Fukushima prefektur.

Jämförelse broschyrer - identifikation

Experter

*Det finns medborgargrupper och mätstationer som skickar ut information om matens uppmätta värden via e-post och hemsidor.

*Mätvärdet "ND (Not Detected)" betyder "I den här mätningen upptäcktes inget radioaktivt material."

Vardagliga människor

Jämförelse broschyrer - Värderingar

Kunskap som behövs inför den kommande tiden

~Jag vill vara en vuxen som kan skydda barnen~

“Åh, jag undrar ifall det inte spelar någon roll om jag inte bryr mig om radioaktivitet”, visst finns det många som tänker så. Men de radioaktiva föroreningarna är inte borta. Därför är det viktigt att känna till “Kihon no Ki”.

Om vi känner till det kan vi ändra vårt beteende. Det kommer kunna leda till att minska strålningsexponeringen och skydda barnens hälsa och leenden. Istället för att oroa oss tänkte vi tillsammans på vad vi kunde göra och skrev den här texten.

Till mammor och pappor som uppfostrar sina barn, farföräldrar som vill att deras barnbarn ska växa upp hälsosamt, unga människor som i framtiden kan bli föräldrar, ta broschyren i handen och ta till dig informationen. Till parker, skolor, förlossningssjukhus och liknande, för de som arbetar med barn, är det vår önskan att ni tar till er kunskapen om hur man skyddar barnen från radioaktiva föroreningar. Hur som helst skulle jag som vuxen i det här landet vilja veta.

För barn, och deras barn, vill jag skapa en verklighet där de inte behöver oroa sig för strålningsexponerings riskerna. Låt oss frän och med nu börja ta det första steget.

FÖR ATT FÖREBYGGA
KATASTROFER...

I Japan finns det 54 kärnkraftverk. För att kunna skydda barnen i en nödsituation är det viktigt för oss att ha kunskap om radioaktivitet.

Exempel på svåra frågor vid information om strålskydd

- Vetenskapliga termer (t.ex. dos, måtenheter, radioaktiva nuklider)
- Skillnaden mellan hälsorisker beroende på intern eller extern exponering.
- Olika typer av strålning.
- Skillnaden mellan strålning och radionuklider.
- Skillnaden mellan strålning och kontaminering.
- Övergången mellan akuta och senare strålskador.
- Varför finns det gränsvärden.
- Svårigheterna med att sanera ett område.
- Mätinstrumentens precision och kvalitet.

Referenser

Cotton III, Alfred J., Veil, Shari R., Iannarino, Nicholas T. (2015) “Contaminated Communication: TEPCO and Organizational Renewal at the Fukushima Daiichi Nuclear Power Plant” i *Communication Studies*, 66(1).

Murakami, M., Sato, A., Matsui, S., Goto, A., Kumagai, A., Tsubokura, M.,... Ochi, S. (2017) “Communicating with Residents About Risks Following the Fukushima Nuclear Accident” i *Asia Pacific Journal on Public Health*, 29. Doi: 10.1177/1010539516681841.

Nohrstedt, Stig Arne (1991) “The information crisis in Sweden after Chernobyl” i *Media, Culture and Society*, 13.

Takahashi, Wakana (2016) “Nuclear Evacuees in Fukushima Prefecture’s Five Neighbouring Prefectures” i *IAIA16 Conference Proceedings - Resilience and Sustainability*. 36th Annual Conference of the International Association for Impact Assessment, Aichi-Nagoya, Japan.